

Folkeligt skal alt nu være

N.F.S. Grundtvig

¹ Folkeligt skal alt nu være
trindt om land fra top til tå,
noget nyt der er i gære,
det selv tosser kan forstå;
⁵ men kan alt, hvad brister, bødes
med det ny, som først skal fødes?
Véd man også, hvad man vil
mer end ”brød og skuespil”?¹

Folk! hvad er vel folk i grunden?
¹⁰ hvad betyder ”folkeligt”?
er det næsen eller munden,
hvorpå man opdager sligt?
findes, skjult for hvermands øje,
folket kun i kæmpehøje
¹⁵ eller bag hver busk og plov,
i hver kødklump før og grov?

Folk der var i gamle dage,
både store folk og små,
om der end er folk tilbage,
²⁰ gøres nu her prøver på:
Folkeånder alle vågne,
som de vævre, så de dovne,
hvad de alle kan og vil
er at sætte alt på spil.

²⁵ Til ét folk de alle høre,
som sig regne selv dertil,
har for modersmålet øre,
har for fædrelandet ild;
resten selv som dragedukker
³⁰ sig fra folket udelukker,
lyse selv sig ud af æt,
nægte selv sig indfødsret.

¹ Med udtrykket ”Brød og skuespil” henviste den romerske digter Juvenal til de kornuddelinger, gladiatorkampe og hestevæddeløb, som kejseren foranstaltede til folket for at holde dem tilfredse.

Rive løs sig rigets stænder
fra den fælles folkeånd,
35 da går hoved, fødder, hænder
latterlig på egen hånd,
da er riget sønderrevet,
fortidsalderen udlevet,
folket mødigt sover hen,
40 vågner vanskelig igen.

Får vi ægte danske love,
danske skoler splinterny,
danske tanker, danske plove,
rinder op vort gamle ry:
45 ”Dansken, lykkelig begavet
bor med fred og fryd på havet”;
da er folkets dåd og digt,
da er alting folkeligt.

Folkeligt er her i vangen
50 endnu ét af hjertens grund,
folkelig er elskovssangen,
ægte dansk i allen stund,
ej på val og ej på tinge
agtes børn og kvinder ringe,
55 hvad der end går op og ned,
dansk er immer kærlighed!